

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Факультет / інститут **філософський факультет**
Кафедра **філософії, соціології і релігієзнавства**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія»

Спеціальності: 242 Туризм

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація.

Назва дисципліни	Філософія
Викладач	Радченко Ольга Борисівна
Контакти викладача	0342 59-60-15, 097-566-07-49 psycholograda@gmail.com
Формат дисципліни	Теоретичний курс
Обсяг дисципліни	90 год.

2. Анотація до курсу. Навчальна дисципліна «Філософія» є складовою програми підготовки студентів спеціальності 242 Туризм. Необхідність вивчення філософії зумовлена включеністю України у світові процеси, зокрема, й у сфері туризму. Важливим є формування цілісного світогляду — індивідуального, національного, загальнолюдського.

Вивчення філософії сприяє формуванню культури мислення про низку фундаментальних проблем, як-от, що таке людина, що є світ, яке місце людини в цьому світі тощо. Належне осмислення цих проблем покращує якість життя людини.

3. Мета та цілі курсу:

Мета навчальної дисципліни полягає в тому, щоб ознайомити студентів із основними філософськими проблемами та варіантами їх вирішення з позиції історії та сучасності.

В результаті навчання студент повинен:

- знати основні поняття, вчення, ідеї філософії;
- знати основні філософські проблеми та варіанти їх вирішення;
- вміти співвідносити філософські, світоглядні ідеї та теорії з життєвою практикою;
- розуміти основні філософські ідеї;
- знати основні філософські школи та їх представників;
- розуміти як впливає філософія на якість життя;

- демонструвати здатність оперувати філософськими категоріями, поняттями та концепціями при аналізі реальних ситуацій життя та пізнання;
- бути здатним дискутувати на філософські проблеми.

4. Результати навчання (компетентності)

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.

Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

Здатність працювати як автономно, так і у команді.

Здатність генерувати нові ідеї, виявляти ініціативу та підприємливість.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.

Навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та багатокультурності, здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності)

5. Організація навчання курсу.

Обсяг курсу «Філософія»	
Лекції	16
Практичні заняття	14
Самостійна робота студентів	60

Ознаки курсу						
Семестр	Спеціальність			Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий	
5	Філософія			3	Нормативний	
Тематика курсу						
Тема, план	Форма заняття	Література		Завдання, год	Вага оцінки балів	виконання

<p>1. Філософське осмислення людини та її буття. Цінності у філософії</p> <p>Сутнісні сили людини. Людська діяльність як специфічний прояв людської активності.</p> <p>Співвідношення понять «людина-індивід-особа-особистість-індивідуальність».</p> <p>Аксіологія як вчення про цінності. Ієрархія цінностей, проблема особистісних та суспільних ціннісних орієнтацій (індивідуальні та колективні цінності).</p> <p>Вихідні цінності людського буття. Філософське осмислення життя, смерті, сенсу життя</p>	Лк См	<p>Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. – К., Львів, 2001. – 448 с.</p> <p>1. Татаркевич В. Історія філософії. В 3 т. Львів: Свічадо. 1997.</p> <p>2. Філософський словник / За ред. В. Шинкарука. – К., 1986. (чи інші філософські словники)</p> <p>3. Філософія : Курс лекцій / За ред. І.Ф.Надольного.</p> <p>4. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. – Мюнхен-Львів, 1995.</p> <p>5. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії. Проблема людини та її меж. Навч. посібник. К.: Наукова думка. 2000. 272с.</p>	Опрацювати питання лекції з метою участі у семінарському занятті.	5 3	2 ти ж ні
<p>Основи філософії Середньовіччя та Нового часу</p> <p>1. Теоцентризм середньовічної філософії: апологетика, патристика, схоластика та містика.</p> <p>2. Суть проблеми теодицеї, Номіналізм та реалізм – проблема протистояння європейського Середньовіччя.</p> <p>3. Антропоцентризм і гуманізм Відродження</p> <p>4. Особливості розвитку філософії Нового часу. Проблема субстанції та методології (Ф. Бекон, Р. Декарт).</p> <p>5. Німецька класична філософія як вершина раціоналізму Нового часу. Кант – творець німецької класичної філософії: вчення про мораль.</p>	Лк См	<p>Татаркевич В. Історія філософії. В 3 т. Львів: Свічадо. 1997</p> <p>Бекон Ф. “Новий Органон” Філософія середніх віків та доби Відродження: Підручник.- К. Вид. ПАРАПАН, - 2002. – 172 с.</p> <p>Підручники і словники з етики і філософії</p> <p>4. Мак’явеллі Ніколо. Державець / Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. – К.: Знання, 2009. – С.549 - 560.</p> <p>Антологія мирової філософії в 4-х т. – М., 1969. – Т. 1. – Ч.1.</p> <p>Декарт Рене. Метафізичні роздуми. Міркування стосовно наук. Головні правила методу. / Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. – К.: Знання, 2009. – С.59-73.</p> <p>5. Мамардашвілі М. Картезіанські роздуми.</p>	Опрацювати питання теми ; усна відповідь, рецензування, активне слухання Короткий конспект основних ідей вказаного першоджерела	5 3	2 ти ж ні
<p>3. Філософія XIX та XX ст.</p> <p>3.1. XIX ст.</p> <p><i>Філософські ідеї А.Шопенгауера, С.Керкегора.</i></p>	Лк С	<p>Маркс К. До критики політичної економії/ Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. К.: Знання, 2009. С.414 - 418.</p>	Опрацювати питання теми	5	4 ти ж ні

<p><i>Ідеї «наукової філософії»: позитивізм. Прагматизм. Філософське вчення Ф.Ніцше. Психоаналіз З.Фрейда. Марксизм</i></p> <p><i>3.2.Сцієнтистські напрями: «аналітична» та «лінгвістична» філософія.</i></p> <p><i>2. Антропологічні напрями: екзистенціалізм, феноменологія, герменевтика, неофрейдизм, філософська антропологія.</i></p>		<p>Ніцше Ф. Так казав Заратустра. Жадання влади/ Пер.з нім. К.:Основи, 2003.437с.</p> <p>Фрейд Зигмунд. Я та Воно / Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. К.: Знання, 2009. С. 293-302.Гуссерль Едмунд. Ідеї до чистої феноменології та феноменологічної філософії / Філософія К.: Знання, 2009. С. 280-292.</p> <p>СартрЖ. Екзистенціалізм – це гуманізм / Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. К.: Знання, 2009. С. 206-216.</p> <p>Фромм Еріх. Анатомія людської деструктивності / Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. К.: Знання, 2009. С. 270-279.</p> <p>Читанка з історії філософії: У 6-ти кн. Кн. 6: зарубіжна філософія ХХ століття. – К., 1993. – 239 с.</p> <p>Татаркевич В. Історія філософії. – Т.2, 3 – Львів, 1999.</p>	<p>Короткий конспект основних ідей вказаного першоджерела</p>		
<p>4. Українська філософія</p> <p>Особливості української філософії у контексті світової. Філософські ідеї Київської Русі.</p> <p>Професійна філософія Києво -Могилянської академії: загальні особливості. Філософія Григорія Сковороди.</p> <p>3. Філософські ідеї Лесі Українки. Філософія Івана Франка.</p> <p>Концепція ноосфери В.Вернадського.</p>	<p>Лк См</p>	<p>Зі вказаної хрестоматії: Сковорода Г. Кольцо. Дружеский розговор о душевном мире С. 124 - 131. Юркевич П. Серце та його значення у духовному житті людини, згідно з ученням людини, згідно з ученням Божого С. 491 — 501.</p> <p>Дичковська Г.О. Філософсько-політичні основи українського національно-визвольного руху 20-50-х років ХХ століття.Івано-Франківськ, 2003. 164 с.</p> <p>Хрестоматійна частини книгиФедів Ю.О, Мозгова Н.Г. Історія української філософії: Навч. пос.: Донцов Д. Націоналізм. С. 482 – 487. Липинський В. Листи до братів-хліборобів. С. 474 – 481. Франко І.“Що</p>	<p>Опрацювати питання теми.</p> <p>Короткий конспект основних ідей вказаного першоджерела</p>	<p>5 усна відп</p>	<p>4 ти ж ні</p>

		<p>таке поступ”. С.461 – 462. Вернадський В. Кілька слів про ноосферу С.463 – 465. <u>Література:</u> Горський В.С. Історія української філософії: Курс лекцій. – К.: наукова думка, 1996. – 131-150, 203-250. Федів Ю.О, Мозгова Н.Г. Історія української філософії: Навч. пос. – К.: В-во Україна, 2000. – С.253-505. Філософська думка України: імена та ідеї: Навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ: Плай, 2003. – 136 с.</p>			
<p>5. Філософське осмислення буття. Онтологія <i>Онтологія як вчення про буття. Філософське розуміння світу. Буття і його основні форми</i> <i>Буття і час (вічне і минуле). Рух і спокій. Як ви розумієте абсолютність руху і відносність спокою? Особливості соціального простору і часу.</i> <i>Типи онтологічних систем (матеріалізм, об’єктивний ідеалізм, суб’єктивний ідеалізм). Монізм, дуалізм, плюралізм.</i></p>	Лк См	<p>Сартр Ж. Буття і Ніщо. Нарис феноменологічної онтології (фрагменти) // Філософська і соціологічна думка. – 1995 - №№ 5, 9. Франк Семен. Душа людини / Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. – К.: Знання, 2009. – С. 502 - 513. Шелер Макс. Місце людини в космосі / Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. – К.: Знання, 2009. – С. 261 - 269.</p>	Опрацювати питання теми за матеріалом лекції і джерелами;	5	2 ти ж ні
<p>6. Проблема пізнання. 1. <i>Поняття пізнання, рівні і форми.</i> 2. <i>Істина і правда.</i> 3. <i>Особливості наукового пізнання.</i></p>	Лк См	<p>Драйден Гордон, Вос Джаннетт. Революція в навчанні. – Львів: Літопис, 2005. – 542 с. Еко Умберто. Як написати дипломну роботу. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 227 с. Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. – К.: Знання, 2009: Копнін Павло. Гносеологічні та логічні основи науки. С. 344 — 343. Кун Томас. Структура наукових революцій С. 354 — 364. Рассел Бертран. Людське пізнання. Його сфера та межі</p>	Опрацювати питання теми за матеріалом лекції і джерелами доповідь	5 25	2 ти ж ні

		С. 321 — 333. Феєрабенд Пол. Аналітичний показник С. 365- 376. Мамардашвілі Мераб. Картезіанські роздуми. Орвелл Джордж. 1984. Пер.з англ. К.: В-во Жупанського, 2015. 312 с.		
7. Соціальна філософія та філософія історії <i>Соціальне життя людей. Суспільство як система.</i> <i>Основні сфери суспільного життя, їх взаємозв'язок.</i> <i>Основні парадигми філософії історії: натуралізм, суб'єктивний спиритуалізм, об'єктивний ідеалізм (провіденціалізм), історичний матеріалізм та історичний дуалізм.</i>		<i>Сичивиця Олег. Основні парадигми філософії історії. Львів: ЛЛІ, 1993. 79 с.</i> Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. К.: Знання, 2009.: Габермас Ю. Структурні перетворення у сфері відкритості. С. 574-586. Ортега-і-Гассет. Бунт мас. С. 457 — 469. Маркузе Герберт. Ерос і цивілізація. С. 470 — 478. Сорокін Питирим. Соціальна стратифікація і мобільність. Соціальна і культурна мобільність. С. 444-456. Фукуяма Френсис. Довіра: соціальні добродії і шлях до розквіту. С. 538 - 548.	Опрацювати питання теми за матеріалом лекції і джерелами аналіз уривка першоджерела	25
6. Система оцінювання курсу				
<ul style="list-style-type: none"> • Виступи на семінарських заняттях – 50 балів; • аналіз уривка першоджерела — 25 • доповідь - 25 				
7. Політика курсу				
<p>Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності. Студент виконує завдання, які зазначено у програмі (силабусі) вчасно. Всі завдання курсу повинні бути виконаними незважаючи на причину відсутності студента на занятті. Відсутність студента на занятті без поважної причини передбачає зниження балів, які відводяться на обговорення питань семінарських та лекційних занять.</p> <p>Мінімальна кількість балів з дисципліни - 50 балів, максимальна – 100.</p>				
8. Література				

Базова

1. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. – К., Львів, 2001. – 448 с.
2. Антологія мирової філософії в 4-х т. – М., 1969. – Т. 1. – Ч.1.
3. Захара І. Лекції з історії філософії. – Львів, 1997. – С.179-285.
4. Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. К.: Знання, 2009.:
5. Додаткова література:
6. Горський В.С. Історія української філософії: Курс лекцій. – К.: наукова думка, 1996.
7. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. – Мюнхен-Львів, 1995.
8. Мамардашвілі М. Картезіанські роздуми.
9. Татаркевич В. Історія філософії. В 3 т. Львів: Свічадо. 1997.
10. Філософія середніх віків та доби Відродження: Підручник.- К. Вид. ПАРАПАН, - 2002. – 172 с.
11. Декарт Рене. Метафізичні роздуми. Міркування стосовно наук. Головні правила методу. / Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. – К.: Знання, 2009. – С.59-73.
12. Локк Джон. Два трактати про врядування / Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. – К.: Знання, 2009. – С.561-573.
13. Мак'явеллі Ніколо. Державець / Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. – К.: Знання, 2009. – С.549 - 560.
14. Монтень М. Проби. – У 3-х тт. / Пер. з фр. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2005.
15. Сковорода Г. Кольцо. Дружеский розговор о душевном мире / Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. пос. – К.: Знання, 2009. – С. 124 — 131.
16. Філософський словник / За ред. В. Шинкарука. – К., 1986. (чи інші філософські словники)
17. Філософія : Курс лекцій / За ред. І.Ф.Надольного.
18. Філософія. Курс лекцій: Навч. пос. / Бичко І.В., Табачковський В.Г., Горак Г.І.
19. Філософія: Курс лекцій / За ред. Надольного. – К., 2000.
20. Філософський словник / За ред. В. Шинкарука. – К., 1986.
21. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії. Проблема людини та її меж. Навч. посібник. К.: Наукова думка. 2000. – 272с.
22. Федів Ю.О, Мозгова Н.Г. Історія української філософії: Навч. пос. – К.: В-во Україна, 2000. – С.253-505.
23. Філософська думка України: імена та ідеї: Навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ: Плай, 2003. – 136 с.
24. <https://www.britannica.com/topic/axiology>
25. Гілея:науковий вісник: <http://gileya.org/>

Викладач: Радченко Ольга Борисівна